

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA
EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 15. septembra 2011 *

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Energetika – Vnútrotný trh
s elektrickou energiou – Smernica 2003/54/ES – Investičná zmluva – Dvojstranná
dohoda o ochrane investícií uzavretá pred vstupom do Európskej únie –
Článok 307 ES“

Vo veci C-264/09,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná
14. júla 2009,

Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet, F. Hoffmeister a J. Javorský,
splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Slovenskej republike, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J.-J. Kasel, A. Borg
Barthet (spravodajca), E. Levits a M. Berger,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. marca 2011,

* Jazyk konania: slovenčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Touto žalobou sa Komisia Európskych spoločenstiev domáha, aby Súdny dvor určil, že Slovenská republika si tým, že nezabezpečila nediskriminačný prístup do prenosovej sústavy, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 20 ods. 1 a článku 9 písm. e) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 37; Mim. vyd. 12/002, s. 211).

Právny rámec

Dohoda medzi Švajčiarskou konfederáciou a Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou o podpore a vzájomnej ochrane investícií

- 2 Podľa článku 1 ods. 1 dohody uzavretej 5. októbra 1990 medzi Švajčiarskou konfederáciou a Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou o podpore a vzájomnej ochrane investícií (ďalej len „dohoda o ochrane investícií“) pojem „investor“ zahŕňa:

„...“

- b) právnické osoby, vrátane spoločností, korporácií, obchodných spoločností a iných organizácií, ktoré sú zriadené alebo inak právne založené podľa zákonov tejto zmluvnej strany a majú svoje sídlo a prevádzkujú skutočnú hospodársku činnosť na území tejto zmluvnej strany;

...“

- 3 Podľa článku 1 ods. 2 tejto dohody pojem „investície“ zahŕňa všetky druhy majetkových hodnôt, najmä:

„...“

- c) nároky a práva k akémukoľvek plneniu, ktoré má hospodársku hodnotu;

...“

- 4 Článok 4 tejto dohody nazvaný „Ochrana, zaobchádzanie“ stanovuje:

„...“

- 2) Každá zmluvná strana zabezpečí na svojom území riadne a spravodlivé zaobchádzanie s investíciami investorov druhej zmluvnej strany. ...

...“

5 Článok 6 tejto dohody nazvaný „Zbavenie vlastníctva, náhrada“ stanovuje:

„1) Žiadna zo zmluvných strán nevykoná proti investíciám investorov druhej zmluvnej strany priame ani nepriame opatrenia smerujúce k vyvlastneniu, znárodneniu alebo akémukoľvek inému opatreniu majúcemu rovnakú povahu alebo výsledok s výnimkou opatrení vykonaných vo verejnom záujme nemajúcich diskriminačnú povahu, ktoré sú vykonané podľa zákona za predpokladu, že sa za ne poskytne skutočná a primeraná náhrada. ...

...“

Zmluva o energetickej charte

6 Podľa článku 10 ods. 1 Zmluvy o energetickej charte podpísanej v Lisabone 17. decembra 1994 (ďalej len „ZECH“) a schválenej v mene Európskych spoločenstiev rozhodnutím Rady a Komisie 98/181/ES, ESUO, Euratom z 23. septembra 1997 o uzavretí Zmluvy o energetickej charte a Protokolu energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch Európskymi spoločenstvami (Ú. v. ES L 69, 1998, s. 1; Mim. vyd. 12/002, s. 24):

„Každá zmluvná strana v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy podporuje a vytvára stabilné, spravodlivé, výhodné a transparentné podmienky pre investorov iných zmluvných strán pre investovanie v jej oblasti. Takéto podmienky zahrňujú záväzok vždy spravodlivo pristupovať k investíciám investorov iných zmluvných strán. Takéto investície tiež požívajú stálu ochranu a bezpečnosť a žiadna zmluvná strana žiadnym spôsobom nepoškodí neprímeranými alebo diskriminačnými opatreniami ich manažment, udržovanie, použitie, využívanie alebo nakladanie s nimi. V žiadnom prípade sa k takýmto investíciám neprístupuje menej výhodne, ako to vyžaduje medzinárodné právo, vrátane zmluvných záväzkov. Každá zmluvná strana dodržiava všetky záväzky, ktoré s investorom alebo s investíciou investora akejkolvek zmluvnej strany prijala.“

7 Podľa článku 13 tejto zmluvy nazvaného „Vyvlastnenie“:

„1. Investície investorov zmluvnej strany v oblasti ktorejkoľvek inej zmluvnej strany nie sú znárodnené, vyvlastnené ani nepodliehajú opatreniu alebo opatreniam majúcim účinok rovnajúci sa znárodneniu alebo vyvlastneniu (ďalej len ‚vyvlastnenie‘) okrem prípadu, kde také vyvlastnenie je:

- a) na účely verejného záujmu;
- b) nediskriminujúce;

- c) vykonané na základe právneho procesu, a
- d) sprevádzané úhradou bezodkladnej, primeranej a účinnej kompenzácie.

Takáto kompenzácia sa rovná primeranej trhovej hodnote vyvlastnenej investície v čase bezprostredne pred vyvlastnením alebo pred tým, ako sa očakávajúce vyvlastnenie stalo známym tak, že mohlo ovplyvniť hodnotu investície (ďalej označovaný ako ‚deň ohodnotenia‘).

Takáto prijateľná trhovú hodnota je, na žiadosť investora, vyjadrená vo voľne zameniteľnej mene na základe trhového výmenného kurzu existujúceho pre túto menu v deň ohodnotenia. Kompenzácia tiež zahŕňa úroky podľa obchodnej sadzby stanovenej na trhovom základe odo dňa vyvlastnenia až po deň platby.

...“

Právna úprava Únie

8 Podľa článku 2 Aktu o podmienkach prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 33), „odo dňa prístúpenia budú ustanovenia pôvodných zmlúv a aktov prijatých orgánmi... pred prístupom záväzné pre nové členské štáty a budú sa uplatňovať za podmienok stanovených v týchto zmluvách a v tomto akte“.

9 Článok 9 písm. e) smernice 2003/54 stanovuje:

„Každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy je zodpovedný za:

...

e) zabezpečenie nediskriminácie tak niektorých užívateľov sústavy, ako aj skupín užívateľov sústavy, najmä v prospech s ním príbuzných podnikov;

...“

10 Článok 20 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia zavádzanie systému prístupu tretích strán do prenosových a distribučných sústav na základe uverejnených taríf uplatniteľných u všetkých oprávnených zákazníkov a uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie voči niektorým užívateľom sústavy. Členské štáty zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky, na základe ktorých sa vypočítavajú, boli schválené pred tým, ako nadobudnú účinnosť v súlade s článkom 23, a aby sa tieto tarify a metodiky – pokiaľ sa schvaľujú iba metodiky – uverejňovali pred tým, ako nadobudnú účinnosť.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a konanie pred podaním žaloby

- 11 Dňa 27. októbra 1997 spoločnosť Aare-Tessin AG für Elektrizität (ďalej len „ATEL“) so sídlom v Oltene (Švajčiarsko) a spoločnosť Slovenské elektrárne, a. s., so sídlom v Bratislave (Slovensko), ktorej právnym nástupcom sa stala Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (ďalej len „SEPS“), ktorá pôsobí ako prevádzkovateľ slovenskej prenosovej sústavy, uzatvorili zmluvu o priznaní práva na prenos elektrickej energie po sieti vysokého napätia Slovenských elektrární, a. s., na Slovensku (ďalej len „sporná zmluva“). Podľa článku 3 tejto zmluvy spoločnosť SEPS poskytla spoločnosti ATEL garantované právo na prenos s kapacitou 300 MW medzi Poľskom a Maďarskom od 1. októbra 1998 do 30. septembra 2014. Spoločnosť ATEL môže týmto právom voľne disponovať.
- 12 Spoločnosť ATEL získala právo na prenos výmenou za to, že sa bude finančne podieľať na výstavbe prenosového vedenia, na ktorom využíva toto právo na prenos, vo výške viac než 50 % nákladov nevyhnutných na jeho výstavbu.
- 13 Komisia zaslala Slovenskej republike formálnu výzvu a následne 15. decembra 2006 odôvodnené stanovisko, v ktorom uviedla, že Slovenská republika si tým, že vyhradila kapacitu na „prepojovacích vedeniach SEPS“ na prenosových vedeniach spájajúcich slovenskú sústavu s poľskou a maďarskou sústavou, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice 2003/54.
- 14 Slovenská republika na odôvodnené stanovisko odpovedala listom z 9. februára 2007 a v tejto odpovedi uviedla, že v prípade spornej zmluvy nejde o zmluvu o prednostnom prístupe, ale o investičnú zmluvu. Slovenská republika ďalej uviedla, že napriek rokovaniam o ukončení, resp. zmene tejto zmluvy spoločnosť ATEL trvá na jej plnení a očakáva rešpektovanie dohody o ochrane investícií.
- 15 Vzhľadom na to, že Komisia zastáva názor, že Slovenská republika nenapravila vytýkané nesplnenie povinnosti, rozhodla sa podať túto žalobu.

O žalobe*Argumentácia účastníkov konania*

- 16 Komisia po prvé tvrdí, že Slovenská republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 9 písm. e) a článku 20 ods. 1 smernice 2003/54, podľa ktorých sa vyžaduje nediskriminačný prístup do prenosovej sústavy.
- 17 Podľa Komisie totiž právo na prednostný prenos, ktoré SEPS priznala spoločnosti ATEL do 30. septembra 2014, znamená pre túto spoločnosť privilegované postavenie vo vzťahu k ostatným používateľom siete.
- 18 Komisia po druhé tvrdí, že na rozdiel od toho, čo uvádza Slovenská republika, porušenie smernice nemožno odôvodniť článkom 307 prvým odsekom ES. Tento

článok by sa totiž mohol uplatňovať len vtedy, keby existoval nesúlad medzi záväzkami vyplývajúcimi pre príslušné štáty z dohôrov uzavretých pred dňom ich vstupu do Európskej únie a právom Spoločenstva. Podľa Komisie však neexistuje nesúlad medzi dohodou o ochrane investícií a týmto právom. Okrem toho táto dohoda nezaväzuje Slovenskú republiku, aby spornú zmluvu ponechala v platnosti. Naopak, mala úplnú voľnosť ukončiť túto zmluvu v súlade s povinnosťami, ktoré jej vyplývajú zo smernice 2003/54.

- 19 Komisia po tretie tvrdí, že vzhľadom na to, že článok 4 ods. 2 a článok 6 spomínanej dohody nevyžadujú, aby sa sporná zmluva vykonávala až do skončenia jej platnosti, teda do 30. septembra 2014, neexistuje nijaká povinnosť v zmysle článku 307 prvého odseku ES, ktorá by Slovenskej republike bránila v jej vypovedaní a v zavedení nediskriminačného prístupu do prenosovej sústavy v súlade so smernicou 2003/54.
- 20 Vo svojom vyjadrení k žalobe Slovenská republika po prvé uvádza, že sporná zmluva voči ostatným prevádzkovateľom na slovenskom trhu s elektrickou energiou nie je diskriminačná.
- 21 Po druhé Slovenská republika tvrdí, že túto zmluvu treba vnímať ako investičnú zmluvu, nie ako zmluvu o prednostnom prístupe. Spresňuje, že právo na prenos predstavuje iba špecifickú formu plnenia za investíciu spoločnosti ATEL poskytnutú podľa zmluvy a že práve odňatie záruky práva na prenos by viedlo k diskriminácii tejto spoločnosti v porovnaní s ostatnými prevádzkovateľmi na trhu. Toto odňatie by totiž spôsobilo, že na spoločnosť ATEL by sa vzťahovali rovnaké podmienky ako na ostatných prevádzkovateľov na trhu, ktorí však žiadnu investíciu do slovenskej prenosovej sústavy neuskutočnili. Išlo by o odňatie práv tejto spoločnosti bez primeranej kompenzácie, čo by bolo v rozpore nielen so spornou zmluvou, ale aj so ZECH, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou práva Spoločenstva.
- 22 Po tretie, pokiaľ ide o ochranu investícií spoločnosti ATEL na základe ZECH, Slovenská republika tvrdí, že táto zmluva vylučuje výklad smernice 2003/54 v tom zmysle, že stanovuje povinnosť odňať záruku práva na prenos udeleného spoločnosti ATEL, pretože táto smernica nemôže spôsobiť ujmu ochrane investorov, ktorú zaručuje ZECH. Výklad smernice 2003/54, o ktorý sa opiera Komisia, by pritom mohol mať za následok, že spoločnosť ATEL by sa mohla pri prípadnej arbitráži dovoliť toho, že odňatie záruky práva na prenos bez poskytnutia riadnej kompenzácie môže predstavovať napríklad porušenie ustanovení týkajúcich sa vyvlastnenia (článok 13 ZECH), porušenie práva na riadne a spravodlivé zaobchádzanie (článok 10 ZECH) alebo porušenie tzv. zastrešujúcej klauzuly (článok 10 ods. 1 posledná veta ZECH).
- 23 Po štvrté Slovenská republika tvrdí, že aj keby odňatie záruky práva na prenos nespĺňalo podmienky priameho vyvlastnenia a aj keby sa toto opatrenie prijalo vo všeobecnom záujme, spoločnosť ATEL by mohla preukázať existenciu

nepriameho regulačného vyvlastnenia, ktoré sa môže vykonať len pri dodržaní všetkých podmienok vyvlastnenia vrátane povinnosti zaplatiť dotknutému investorovi kompenzáciu.

- 24 Po piate tento členský štát považuje za nedôvodné jednak tvrdenie Komisie, podľa ktorého by ukončenie spornej zmluvy nebolo v rozpore s článkom 4 ods. 2 dohody o ochrane investícií, ktorý si vyžaduje riadne a spravodlivé zaobchádzanie, pretože spoločnosť ATEL mohla predvídať vstup Slovenskej republiky do Európskej únie a liberalizáciu trhu s energiou, a jednak tvrdenie, že Slovenská republika sa voči Švajčiarskej konfederácii nezaviazala, že neprijme zmeny vo svojej právnej úprave, ktoré povedú k vypovedaniu spornej zmluvy pred uplynutím jej platnosti 30. septembra 2014.
- 25 V replike Komisia tvrdí, že tvrdenia Slovenskej republiky, podľa ktorých po prvé protiprávne konanie sa skončilo, pretože zaužívaná prax sa od 1. januára 2008 zmenila a prednostný prístup odvtedy nebol spoločnosti ATEL poskytnutý, po druhé zmena spornej zmluvy by si podľa medzinárodného práva vyžadovala kompenzáciu, ktorá by bola nákladná, sú irelevantné.
- 26 Komisia v tejto súvislosti tvrdí, že podľa ustálenej judikatúry len samotná prax nemôže ukončiť protiprávne konanie, ak právne záväzné texty, ktoré sú v rozpore s právom Spoločenstva, sú stále v platnosti a že v prejednávanej veci porušenie stále trvá, ak sporná zmluva nebola zmenená alebo zrušená. Okrem toho by sa spoločnostiam mohla poskytnúť kompenzácia na základe medzinárodného alebo vnútroštátneho práva za stratu ich zmluvných práv týkajúcich sa prednostného zaobchádzania vyplývajúceho z investícií, ktoré uskutočnili.
- 27 Komisia na základe toho dospela k záveru, že vzhľadom na to, že Slovenská republika nevie preukázať, že smernica 2003/54 je v rozpore so ZECH, jej argumentácia založená na článku 307 ES týkajúca sa medzinárodných záväzkov Európskeho spoločenstva je nedôvodná.
- 28 Pokiaľ ide o tvrdenie Slovenskej republiky, že vypovedanie spornej zmluvy by bolo v rozpore s článkom 4 ods. 2 dohody o ochrane investícií, pretože by nepredstavovalo riadne a spravodlivé zaobchádzanie, Komisia uvádza, že nijaký investor nemôže oprávnene očakávať, že regulačné prostredie zostane bez zmeny a že obozretní investori vedeli alebo mali vedieť, že vstup do Európskej únie bude mať značné dôsledky na právny stav Slovenskej republiky. Článok 4 ods. 2 tejto dohody teda nezaväzuje Slovenskú republiku zachovávať systém diskriminačného prístupu do prenosnej sústavy, ktorý vyplýva zo spornej zmluvy.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 29 Obhajoba Slovenskej republiky sa zakladá jednak na ZECH a jednak na dohode o ochrane investícií.

- 30 Vzhľadom na to, že dohoda sa týka priamo ochrany investícií, treba preskúmať obhajobu Slovenskej republiky založenú na tejto dohode.
- 31 Dohoda o ochrane investícií bola uzavretá 5. októbra 1990, teda pred vstupom Slovenskej republiky do Únie, ktorý sa uskutočnil 1. mája 2004. Táto dohoda, ktorá Slovenskú republiku zaväzuje v súvislosti s investíciami realizovanými na jej území, obsahuje ustanovenia o ochrane investícií, ktoré na Slovensku uskutočnili švajčiarski investori.
- 32 Ako uviedol generálny advokát v bode 77 svojich návrhov, ak teda Slovenská republika má podľa dohody o ochrane investícií povinnosti vyplývajúce zo spornej zmluvy, diskriminácia spojená s prednostným zaobchádzaním poskytnutým spoločnosti ATEL by bola odôvodnená, aj keby bola považovaná za nezlučiteľnú so smernicou 2003/54.
- 33 Aby sme zistili, či ide o tento prípad, treba preskúmať, či prednostný prístup poskytnutý spoločnosti ATEL treba považovať za vtedajšiu skrytú investíciu podľa uvedenej dohody. Len v tom prípade bude ďalej potrebné preskúmať, či Slovenská republika mohla vypovedať spornú zmluvu bez porušenia tejto dohody.
- 34 Podľa svojho článku 1 ods. 2 písm. c) sa dohoda o ochrane investícií vzťahuje na „všetky druhy majetkových hodnôt“, najmä na „nároky a práva k akémukoľvek plneniu, ktoré má hospodársku hodnotu“.
- 35 V prejednávanej veci spoločnosť ATEL zaplatila viac než 50 % nákladov na výstavbu prenosového vedenia Krosno (Poľsko) – Lemešany (Slovensko) a v dôsledku toho mohla nadobudnúť právo na prenos na tomto vedení s určitou kapacitou. Inak povedané, záväzok SEPS poskytnúť spoločnosti ATEL prenosovú kapacitu len na základe žiadosti tejto spoločnosti je súčasťou zmluvne dohodnutého plnenia za finančný podiel poskytnutý spoločnosťou ATEL na výstavbu dotknutého vedenia.
- 36 Za týchto okolností má právo na prenos nadobudnuté spoločnosťou ATEL zjavne majetkovú hodnotu, pretože jej pri určitej kapacite zaručuje prístup do slovenskej prenosovej sústavy, ktorý je potrebný na to, aby mohla predávať elektrickú energiu v Poľsku cez Maďarsko.
- 37 Ako uviedol aj generálny advokát v bode 71 svojich návrhov, investícia spoločnosti ATEL sa preto musí považovať za investíciu v zmysle článku 1 písm. c) dohody o ochrane investícií, ktorú Slovenská republika musí chrániť podľa jej článku 4 ods. 1 a 2.
- 38 Treba preto preskúmať, či by prípadné vypovedanie spornej zmluvy zo strany SEPS znamenalo vzhľadom na medzinárodné záväzky Slovenskej republiky porušenie uvedenej dohody zo strany tohto členského štátu.

- 39 V prejednávanej veci na rozdiel od toho, čo tvrdí Slovenská republika, Komisia zastáva názor, že vypovedanie zmluvy nie je v rozpore s článkom 4 ods. 2 dohody, ktorý upravuje riadne a spravodlivé zaobchádzanie s investíciami, ani s jej článkom 6, pretože nepredstavuje vyvlastnenie v zmysle tohto ustanovenia.
- 40 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci Súdny dvor nemôže vykladať dohodu o ochrane investícií, treba napriek tomu preskúmať aspekty, pomocou ktorých by sa dalo určiť, či táto dohoda pre Slovenskú republiku predstavuje záväzok, ktorý ustanovenia Zmluvy ES v zmysle článku 307 prvého odseku ES nemôžu ovplyvniť.
- 41 Podľa ustálenej judikatúry má pritom článok 307 prvý odsek ES za cieľ vymedziť v súlade so zásadami medzinárodného práva, ktoré vyplývajú najmä z článku 30 ods. 4 písm. b) Viedenského dohovoru o zmluvnom práve z 23. mája 1969, že uplatňovaním Zmluvy ES nie je dotknutý záväzok dotknutého členského štátu dbať na práva tretích krajín vyplývajúci zo skoršieho dohovoru a plniť si príslušné povinnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. októbra 1980, Burgoa, 812/79, Zb. s 2787, bod 8).
- 42 Okrem toho na určenie, či pôsobenie právnej normy Spoločenstva môže mať skorší medzinárodný dohovor, treba skúmať, či tento dohovor ukladá členskému štátu povinnosti, ktorých plnenie môžu tretie krajiny, ktoré sú stranami dohovoru, naďalej vyžadovať (rozsudok z 2. augusta 1993, Levy, C-158/91, Zb. s. I-4287, bod 13).
- 43 Podľa Slovenskej republiky dohoda o ochrane investícií vyžaduje, aby ponechala v platnosti záväzok SEPS zaručiť prednostný prístup spoločnosti ATEL k prenosovému vedeniu, ktoré je predmetom spornej zmluvy.
- 44 Treba pritom pripomenúť, že vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 4. júla 2000, Komisia/Portugalsko (C-62/98, Zb. s. I-5171, bod 49), Súdny dvor spresnil, že členské štáty síce majú voľbu v rámci článku 307 ES, pokiaľ ide o vhodné opatrenia, ktoré treba prijať na odstránenie nezlučiteľností existujúcich medzi dohodou uzatvorenou pred pristúpením k Spoločenstvám a Zmluvou ES, ale keď členský štát narazí na ťažkosti, ktoré znemožňujú úpravu dohody, nemožno vylúčiť, že bude povinný túto dohodu vypovedať.
- 45 V uvedenej veci Súdny dvor okrem iného uviedol, že vzhľadom na to, že dotknutá dohoda obsahovala výslovné ustanovenie o možnosti jej vypovedania, jej vypovedanie Portugalskou republikou nebolo v rozpore s právami, ktoré v prejednávanej veci Angolská republika z tejto dohody odvodzovala (rozsudok Komisia/Portugalsko, už citovaný, bod 46).
- 46 Treba však konštatovať, že sporná zmluva neobsahuje nijaké ustanovenie o možnosti jej vypovedania.

- 47 Pokiaľ ide o možnosť Slovenskej republiky vypovedať uvedenú zmluvu pri dodržaní článku 6 dohody o ochrane investícií, treba uviesť, že toto ustanovenie poskytuje širokú ochranu investíciám a zahŕňa nielen opatrenia priameho a nepriameho vyvlastnenia, ale aj opatrenia, ktoré majú rovnaký účinok ako vyvlastnenie.
- 48 Vzhľadom na to, že vypovedanie spornej zmluvy by malo za následok, že spoločnosť ATEL by prišla o plnenie, ktoré jej podľa uvedenej zmluvy patrí za jej finančný podiel na výstavbe prenosového vedenia Krosno – Lemešany, toto opatrenie by spôsobilo ujmu na právach spoločnosti ATEL a malo by tak rovnaký účinok ako vyvlastnenie v zmysle článku 6 dohody o ochrane investícií.
- 49 Je nesporné, že článok 6 poskytuje aj právo na odškodnenie z dôvodu zásahu do práva investora nebyť predmetom vyvlastnenia. Povinnosť odškodnenia v prípade vyvlastnenia však nemá za následok zrušenie povinnosti Slovenskej republiky neprijímať vyvlastňovacie opatrenia v súvislosti s investíciami, ktoré chráni dohoda o ochrane investícií.
- 50 Treba dodať, že Slovenská republika, ako to uviedol aj generálny advokát v bode 105 svojich návrhov, nemôže zmeniť ustanovenia alebo účinky spornej zmluvy prostredníctvom svojich právnych predpisov ani ju pozbaviť právnych účinkov. Slovenský právny predpis, ktorý by vyhlásil zmluvy poskytujúce prednostný prístup do prenosovej sústavy za neplatné a nevykonateľné, by nič nezmenil na skutočnosti, že spoločnosť SEPS by bola spornou zmluvou i naďalej viazaná. Slovenská republika má preto k dispozícii len jedinú možnosť, aby si mohla splniť povinnosť, a to prijať právny predpis, ktorý by sa týkal spoločnosti SEPS a bránil by jej v plnení uvedenej zmluvy, čo by predstavovalo nepriame vyvlastnenie práva na prenos, ktoré patrí spoločnosti ATEL.
- 51 Vzhľadom na uvedené treba konštatovať, že prednostný prístup poskytnutý spoločnosti ATEL možno považovať za investíciu chránenú dohodou o ochrane investícií a podľa článku 307 prvého odseku ES na ňu ustanovenia Zmluvy nemajú vplyv.
- 52 Za týchto okolností treba prijať záver, že aj za predpokladu, že prednostný prístup poskytnutý spoločnosti ATEL nie je v súlade so smernicou 2003/54, tento prednostný prístup je chránený článkom 307 prvým odsekom ES.
- 53 Žalobu Komisie preto treba zamietnuť.

O trovách

- 54 Na základe článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Slovenská republika navrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov

konania a Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy